

§ 576

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2020-2031

HEL 2020-009874 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liitteenä olevan Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020-2031 ja valtuutti kansliapäällikön allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin puolesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin seudun MAL-sopimusta koskeva neuvottelutulos
- 2 MAL sopimus_Liite 1 maankäytön ensisijaiset vyöhykkeet
- 3 MAL sopimus Liite 2 asuntotuotantotavoitteet
- 4 Allekirjoituspöytäkirja MAL Helsingin seutu tarkistettu 100620
- 5 Mal2019_suunnitelmaraportti_28032019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö asetti Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020-2023 neuvotteluryhmän 5.12.2018. Neuvotteluryhmään kuuluivat jäsenet Helsingin, Espoon, Vantaan ja Hyvinkään kaupungeista, Nurmijärven kunnasta, HSL:stä, Uudenmaan ELY-keskuksesta sekä ympäristöministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, valtiovarainministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, Väylävirastosta ja ARA:sta ja liikenne- ja viestintävirasto Traficomista. Neuvottelutulos valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä MAL-sopimuksesta vuosille 2020-2031 saavutettiin 2.6.2020. Neuvottelutulos ja sen liitteet ovat asian liitteinä. Sopimus tulee voimaan kaikkien sopijaosapuolten hyväksytyä sen. Jos neuvotteluosa-

puolet hyväksyvät sopimuksen, se on tarkoitus allekirjoittaa syksyn 2020 aikana.

MAL-sopimus 2020-2031 on jatkoa seudun MAL-sopimukselle 2016-2019. Sopimuksen lähtökohtana on Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne 2019 -suunnitelma (MAL 2019), joka on valmisteltu yhteistyössä seudun kuntien, HSL:n sekä valtion ympäristö- ja liikennehallinnon toimijoiden kesken. Myös MAL 2019-suunnitelma on asian liitteenä.

Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus perustuu Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitelluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle. Toimenpiteillä edistetään vähähiilistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi sekä mahdollistetaan sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus. Tavoitteena on myös torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

Sopimuksen sisältö

Sopimuksessa määritellään kestävä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää sekä asumista ja elinympäristön laatua koskevat tavoitetilat, kuvataan kehittämissuunnitelmatavoitetilan saavuttamiseksi sekä todetaan sovitut toimenpiteet. Lisäksi sopimuksessa mainitaan muut sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet, jotka koskevat mm. maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua sekä muita valtion kehittämissuunnitelmia.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän sovittuihin toimenpiteisiin sisältyy Vihdintien pikaraitiotien yleissuunnitelmaluonnoksen mukaisen hankekokonaisuuden toteutus. Valtio osoittaa siihen sekä muihin kestävästä liikkumisesta edistäviin hankkeisiin liittyviin kustannuksiin 105 miljoonaa euroa edellyttäen, että Helsingin kaupunki tekee hankkeen toteuttamisesta päätöksen, joka on vähintään yleissuunnitelmaluonnoksen hyöty-kustannus -laskelman mukainen tai

sitä kannattavampi. Valtio ja kaupunki sopivat erikseen rahoituksen kohdentumisen yksityiskohdista ja aikataulusta. Lisäksi valtio osallistuu Viikin-Malmin pikaraitiotie-hankkeen yleissuunnittelun kustannuksiin 30 prosentin osuudella ja enintään 7,5 miljoonalla eurolla. Helsinki-Pasila -välin ratakapasiteetin lisäämiseen valmistaudutaan päivittämällä Helsinkiin suuntautuvan junatarjonnan merkittävän kasvattamisen mahdollistama liikennöintimalli muun muassa Pisara+ -selvityksen (2019), Lähijunaliikenteen varikkoselvityksen (2020) sekä Digirata-selvityksen (2020) ja muiden Helsinki-Pasila -välin kehittämistä koskevien selvitysten pohjalta. Selvityksen kustannuksista sovitaan valtion ja HSL:n kesken erikseen. Lisäksi käynnistetään tarvittavien ratasuunnitelmien laadinta ja muiden toimenpiteiden toteutus Pisara+ -selvityksen mukaisen ja Helsinki-Pasila -väliä koskevan, edellä kuvatun selvityksen johtopäätösten edistämiseksi. Pisara+ -toimenpidepaketin edistämisen edellytys on, että lähijunaliikenteen varikoiden edistäminen etenee sopimuksessa kuvatulla tavalla ja kestävän liikennöintimallin kannalta tarvittavista lähijunaliikenteen varikoista on tehty rakentamispäätös. Muita Helsingin kannalta merkittäviä sopimuksessa mainittuja kestävään ja vähähiiliseen yhdyskuntarakenteeseen ja liikennejärjestelmään sisältyviä toimenpiteitä on metron kapasiteetin nostohanke.

Asumiseen ja elinympäristön laatuun liittyviin sovittuihin toimenpiteisiin sisältyy Helsingin seudun kuntien kaavoitustavoite yhteensä 6 miljoonaa kerrosneliometriä, josta Helsingin osuus on 2,4 miljoonaa kerrosneliometriä. Lisäksi asumisen ja elinympäristön laadun toimenpiteisiin sisältyvät kuntakohtaiset asuntotuotantotavoitteet. Helsingin asuntotuotantotavoite on 6 600 asuntoa vuodessa, josta valtion tukeman korkotukituotannon osuus on yhteensä 30 prosenttia.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimuksen pidemmän aikavälin tavoitteet ovat voimassa 2020-2031. Sopimuskausi on 31.12.2023 saakka. Sopimus uusitaan vuoden 2023 loppuun mennessä siten, että sopimuksen tavoitetila ja toimenpidepolku tarkistetaan ja täsmennetään suhteessa kansainvälisiin, kansallisiin ja seudullisiin tavoitteisiin. Samalla sovitaan vuosille 2024-2027 ajoittuvista konkreettisista toimenpiteistä, joilla edistetään tarkistetun tavoitetilan toteutumista. Konkreettisia toimenpiteitä valittaessa otetaan huomioon tämän sopimuksen toteutuminen ja toimien vaikuttavuus.

Sopimuksen seuranta

Sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL-sopimussihteeristö.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.09.2020

Asia/21

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin seudun MAL-sopimusta koskeva neuvottelutulos
- 2 MAL sopimus_Liite 1 maankäytön ensisijaiset vyöhykkeet
- 3 MAL sopimus Liite 2 asuntotuotantotavoitteet
- 4 Allekirjoituspöytäkirja MAL Helsingin seutu tarkistettu 100620
- 5 Mal2019_suunnitelmaraportti_28032019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus